

Зелений Світ

ЕКОЛОГІЧНА ГАЗЕТА
УКРАЇНИ

№ 3 (356) березень 2020

ВИЖИВАННЯ
ДЕМОКРАТІЯ
ГУМАНІЗМ

УКРАЇНА ПІДНЯЛАСЬ У РЕЙТИНГУ БОРОТЬБИ З ГЛОБАЛЬНИМ ПОТЕПЛІННЯМ

Україна входить у топ-20 країн, які ефективно борються зі змінами клімату, але це не є результатом ефективної політики уряду. Джерело: доповідь NewClimate Institute, Germanwatch і Climate Action Network (CCPI)

Експерти підкреслюють, що скорочення викидів парникових газів і використання енергії в період 2012-2017 років обумовлено конфліктом на Донбасі, вугледобувному та індустріальному регіоні, а не є результатом ефективної кліматичної політики.

Відсутність кліматичної політики

також відбивається в дуже низькому рейтингу ефективності національної кліматичної політики країни.

Перші три місця у рейтингу, як і у попередні роки, порожні, оскільки жодна країна, як йдеться у доповіді, не робить достатньо, щоб досягти необхідних показників.

Четверте місце в рейтингу посідає Швеція, а останнє 61 місце — США.

Що було раніше: Минулого року Україна перебувала у рейтингу на одну сходинку нижче — на 18 місці. А 2018 року на 20 місці.

В УКРАЇНІ ЧЕРЕЗ 30 РОКІВ 70% ЕНЕРГІЇ МАЮТЬ БУТИ «ЗЕЛЕНІ»

У планах Міністерства енергетики та захисту навколишнього середовища привести частку енергії, виробленої з альтернативних джерел, до 70% протягом наступних 30 років.

Про це повідомив міністр енергетики Олексій Оржель під час представлення концепції зеленого енергетичного переходу України до 2050 року, передає Громадське.

«Ми говоримо про те, що до 2050 року рівень поновлюваних джерел (енергії) має становити близько 70%. У нас же оцінки, у нас є різні графіки і сценарії реалізації цієї цифри. Найважливіше те, що цей розвиток має бути економічно обґрунтованим», — повідомив Оржель.

Він зазначив, що в Україні повинні

зупинити зловживання у сфері «альтернативної енергетики», зокрема виплату завищених «зелених тарифів» за вироблену з альтернативних джерел енергії. За словами Оржеля, поки навіть без «зеленого тарифу» інвестиції у відновлювану енергетику вигідніше, ніж у традиційну.

Зараз частка зелених електростанцій у виробництві енергії в Україні становить 5%. У 2019 році в Україні збудовано нових сонячних, вітрових та інших електростанцій, що працюють на поновлюваних джерелах енергії, загальною потужністю 4,5 гігаватта — це майже вдвічі більше потужності всіх «зелених» електростанцій, які працювали в Україні станом на початок 2019 року.

БЕРЕЗЕНЬ

- 1 - Всесвітній день цивільної оборони
- День «Нуль дискримінації»
- 3 - Всесвітній день дикої природи
- Всесвітній день письменника
- 9 - День народження Тараса Шевченка
- 13 - Міжнародний день сну
- 14 - День українського добровольця
- Міжнародний день боротьби проти гребель
- 15 - Всесвітній день захисту прав споживачів
- 20 - Всесвітній день Землі
- День весняного рівнодення
- 21 - Міжнародний день лісів
- Міжнародний день боротьби за ліквідацію расової дискримінації
- 22 - Всесвітній день водних ресурсів
- День Балтійського моря
- 23 - Всесвітній день метеоролога
- 25 - Міжнародний день пам'яті жертв рабства та трансатлантичної торгівлі
- 27 - Міжнародний день театру
- 28 - Година Землі

РАДА ПІДТРИМАЛА ЗАКОНОПРОЄКТ ПРО ІНВЕНТАРИЗАЦІЮ ЛІСІВ

Верховна Рада 4 лютого схвалила законопроект №2379, який дає законодавчі можливості розпочати національну інвентаризацію лісів, повідомляє прес-служба Мінкоенерго.

Зазначається, що серед основних завдань національної інвентаризації лісів: збір та узагальнення інформації про стан та динаміку лісів та лісових ресурсів з використанням статистичних методів; забезпечення органів державної влади оперативною інформацією про стан лісів та лісових ресурсів; надання даних та матеріалів до державного лісового кадастру, державної системи моніторингу довкілля та для потреб міжнародної звітності України про ліси.

У відомстві очікують, що завдяки проведенню інвентаризації лісів буде отримана достовірна оцінка загальних запасів лісових насаджень.

«Завдяки проведенню Національної інвентаризації лісів буде отримана достовірна оцінка загальних запасів насаджень та визначені показники поточного їх приросту, необхідні для оцінки рівня інтенсивності лісокористування», — заявив міністр Олексій Оржель.

Економічна правда

СІЧЕНЬ 2020-ГО ПОБИВ 140-РІЧНИЙ РЕКОРД

Вчені назвали січень 2020 року найтеплішим за всю історію метеоспостережень. Зазначається, що температура у січні була найвищою за 140 років. Глобальне потепління набирає обертів, адже 10 найтепліших січнів в історії зафіксували саме у цьому столітті. Новий температурний рекорд вже у лютому встановила Антарктика — вперше в історії метеоспостережень температура там сягнула +20 градусів. Про це йдеться у сюжеті ТСН.

Науковці застерігають: аби уникнути кліматичної катастрофи, людство має вдвічі скоротити шкідливі викиди до атмосфери.

Газета «Зелений світ».
Виходить з 1989 року.
Засновники газети: УЕА
«Зелений світ»

Передплатний індекс
Свідоцтво про реєстрацію
№ 630 серія KB
від 10.05.1994 р.
Ідентифікаційний код
№

Юридична адреса: 04070, м.
Київ, Конtrakтова площа, 4
Адреса для листування:
01004, м.Київ, вул.Л.Толстого, 9

e-mail: vtkach_ko@ukr.net .

ВЕБ сторінка УЕА «ЗС»
WWW.zelenysvit.org.ua

Шеф-редактор
Юрій Самойленко
Головний редактор
Віктор Ткаченко

Думки, висловлені авторами
матеріалів, можуть не збігатися
з позицією редакції.

Рукописи не рецензуються
і не повертаються. Листування
з читачами лише на сторінках
газети.

Надруковано УЕА «Зелений
світ»

Тираж 999 прим.

В газеті використовуються
матеріали з інтернет-видань:
Кореспондент.net; Майдан-
ІНФОРМ; УНІАН; Утро.ru; «Обо-
зреватель», Експрес online,
eko.portal, ЕКОЛОГІЯ ЖИТТЯ,
ECOTOWN.

УЕА «Зелений світ» створе-
на в 1988 році як реакція суспіль-
ства на жакливий екологічний
стан в Україні, спричинений
Чорнобильською катастрофою
1986 року. Асоціація є членом
Міжнародної федерації «Друзі
Землі».

Голова УЕА «Зелений світ»
Юрій Іванович Самойленко.

Газета «Зелений Світ» була,
на час створення, одним з най-
перших неформальних антире-
жимних видань, в якому відкри-
валася правда про стан здоров'я
нації та екологічні негаразди
в країні. Газета стала рупором
демократії. В епоху тотального
замовчування та брехні на наших
шпальтах відкривалися жакні
картини радянської дійсності.

АВАРІЯ ТАНКЕРА ПІД ОДЕСОЮ

Танкер Delfi, який у листопаді 2019 року
зазнав катастрофи поблизу Одеси, у 2012-
2014 рр. фігурував у схемі бізнес-групи
олігарха-втікача Сергія Курченка з контра-
бандного ввезення на територію України на-
фтопродуктів. Джерело: «Думская» з поси-
ланням на підсумки розслідування обставин
катастрофи Державною службою морського
та річкового транспорту України.

За результатами розслідування, у тери-
торіальних водах танкер перебував неза-
конно — у судна були відсутні діючі судові
сертифікати і документи на прапор.

Судновласником танкера, що зазнав
аварії, в акті Морської служби вказано
британську компанію MISTER DRAKE PC з
юридичною адресою у Лондоні. До цього
чиновники називали власниками інші ан-
глійські юридичні особи: в офіційних пові-
домленнях фігурувала фірма з Бірмінгема
Atenia Holding Ltd, потім — Frio Fondo LP,
теж з Бірмінгема.

За даними «Думської», обидві Бірмін-
гемські компанії фігурують у криміналь-
ному провадженні № 1201616000000042,
відкритому 27 січня 2016 року за ознаками
злочинів, передбачених ч.5 ст.191, ч.2 ст.367,
ч.2 ст.364, ч.1, 2 ст.366, ч.4 ст.190, ч.3 ст.212
КК України — «привласнення коштів»,
«служба недбалість», «зловживання
владою або службовими повноваженнями»,
«служба фальсифікація», «шахрайство»,
«контрабанда».

Згідно з матеріалами справи, про-
тягом 2012-2014 рр. близька до сім'ї
екс-президента Віктора Януковича бізнес-
група Сергія Курченка організувала схему
з контрабандного ввезення на територію
України нафтопродуктів. Їх оформляли як
транзитний вантаж або як українську продук-
цію Одеського нафтопереробного заводу.

У схемі були задіяні службові особи низ-
ки приватних підприємств, посадові особи
державних органів, в тому числі співробітни-
ки митниці, а також десятки суддів.

Під час обшуку у квітні 2017 року в і-
маліському офісі однієї з компаній, афілі-
йованих із групою Курченка, слідчі виявили
аркуші паперу з відтисками печаток M/T
DELFI IMO 8866266, ATENIA HOLDINGS
LIMITED, FRIO FONDO LP.

За даними ЗМІ, танкер брав участь у
контрабандних перевезеннях до 2018 року,
поки не став несамостійним. Після цього суд-
но відбуксировали у нейтральні води в порту
Південний, де воно працювало плавучим
складом для нафтопродуктів.

У ЧОРНІЙ СУМІШІ ІЗ ЧОРНОГОРІЇ ПІСКУ ПРАКТИЧНО НЕМАЄ

Несподіваний поворот: у «чорному піс-
ку» із Чорногорії справжнього піску практич-
но немає. Про це йдеться у сюжеті ТСН.

Зате домішки важких металів переви-
щують допустимі норми. Це висновки ла-
бораторії, яка досліджувала скандальний
вантаж. Напередодні три тони підозрілого
піску вивантажили в херсонському порту на
початку грудня. Виявилось, що вантаж, який
із Чорногорії відправили як відходи після
чистки днищ суден, до Херсона прибув як
пісок. Його мали вивезти на міське сміттез-
валище для пересипання сміття. Гарантійний
лист від мерії, що вантаж приймуть, виявився
підробним. Через це триває кримінальне
провадження.

МІНІМІЗУВАТИ ВИКОРИСТАННЯ АВТОМОБІЛІВ ЧЕРЕЗ ВИКИДИ

Столична влада закликала жителів Києва
мінімізувати використання особистого транс-
порту для зниження забруднення повітря.
Про це повідомляє прес-служба Київської
міської державної адміністрації. «Кращим
шляхом для зниження забруднення повітря в
такі періоди є мінімізація використання при-
ватного транспорту, а натомість — викорис-
тання громадського транспорту, особливо в
години пік», — йдеться в повідомленні.

Зазначається, що згідно з даними Цент-
ральної геофізичної обсерваторії імені Бо-
риса Срезневського за 16 січня 2020 року,
зафіксовані перевищення середньодобових
концентрацій забруднюючих речовин ді-
оксиду азоту та діоксиду сірки в місцях
скупчення автомобільного транспорту (пл.
Бессарабська, пл. Деміївська, бульвар Лесі
Українки).

«За прогнозами Укргідрометцентру,
погодні умови сприяють накопиченню шкід-
ливих часток. Усе зміниться після випадання
опадів, посилення вітру і зниження темпера-
тури», — сказано в повідомленні. За даними
Управління екології та природних ресурсів
КМДА, у зв'язку зі стрімким збільшенням
кількості транспортних засобів після за-
кінчення новорічних свят, сухої, практично
безвітряної погоди, температурної інверсії,
не відбувається вертикальне розсіювання
зважених часток і забруднюючих речовин,
які накопичуються у приземному шарі ат-
мосфери.

10 РОКІВ, ЩОБ ВРЯТУВАТИ ДИКУ ПРИРОДУ: ПРОГНОЗИ ООН ДЛЯ ПЛАНЕТИ

У людства залишилося всього 10 років,
щоб врятувати дику природу на Землі. Та-
кого висновку дійшли вчені у звіті Конвенції
ООН із біорізноманіття. Аби до 2030 року
на планеті залишилися всі із нині існуючих
видів, необхідно на 50% скоротити забруд-
нення довкілля гербіцидами та пластиковими
відходами. Також необхідно сповільнити
глобальну тенденцію до споживацтва. А
ще — надати статусу захищеної території
щонайменше 30% земної поверхні.

Крім того, необхідно допомагати у за-
хисті дикої природи корінному населенню
різних регіонів. А також впроваджувати у
бізнес та поведінку людей технології збалан-
сованого розвитку (тобто жити і працювати
так, аби екосистема могла поглинати забруд-
нення та встигала відновлюватися).

За висновками науковців, людство всту-
пило в шосту еру масового вимирання. Вона
є першою в історії, спричиненою неприрод-
ними факторами. Водночас населення Землі
продовжить зростати і до 2050 року сягне
9,8 млрд. Це вплине на потребу в ресурсах,
зокрема їжі, інфраструктурі та використанні
земель.

ПРОРОЦТВА ЮРІЯ ЩЕРБАКА: «УКРАЇНА В ЕПОХУ ВІЙНОМИРУ»

30 січня в Національному музеї літератури України спільно з видавництвом «Ярославів Вал» відбувся круглий стіл «Камо грядеши, Україно?!» довокколо книжки підсумків і пророцтв Юрія Щербака «Україна в епоху війномиру». У конференц-залі не вистачило місця всім учасникам презентації, люди стояли по-під стінами, у проходах, займали увесь вільний простір зали, розміщувалися у сусідньому приміщенні.

ЦЮ КНИГУ ПОВИНЕН МАТИ КОЖЕН СВДИМІЙ УКРАЇНЕЦЬ!

Юрій Щербак — відомий громадський та політичний діяч України, письменник, науковець та лікар, людина, яка глибоко розуміє людську природу, її психологічну, фізіологічну та духовну форми.

У 1988 року очолює Українську екологічну асоціацію «Зелений світ». У 1989-1991 — народний депутат СРСР, член опозиційної Міжрегіональної депутатської групи, очолюваної академіком Андрієм Сахаровим, член Верховної Ради СРСР, голова підкомітету з питань ядерної енергетики і екології. З 1992 по 2003 рр. обіймав посади Надзвичайного і Повноважного Посла України в провідних країнах світу.

Нова книжка відомого українського письменника Юрія Щербака «Україна в епоху війномиру» — це спроба уявити Україну ХХІ століття у загальній картині фантастичних соціальних і науково-технологічних змін, що підстерігають людство. Ця книга — знак тривоги і надії: тривоги — бо надто серйозними є загрози, особливо з боку Росії, у час, коли Україна потребує єдності; і надії, бо ще залишається шанс врятувати Україну від капітуляції та розпаду.

У презентації взяли участь також відомі постаті суспільності Богдан Горинь, Павло Мовчан, Микола Жулинський, Микола Голомша та багато інших. Ведучим був Михайло Слабошпицький.

УЕА «ЗЕЛЕНИЙ СВІТ» ВІТАЄ СВОГО ВЕТЕРАНА З 91-РІЧЧЯМ

12 лютого у столичному Будинку ветеранів на вул. Бастіонній, 11 відбулися вітання члена УЕА «Зелений світ» учасника визвольних змагань за неза-

лежність України, ветерана ВОВ Андрія Шпота з 91-річним Днем народження.

Ветерани, друзі та родичі привітали свого побратима, а Народний хор «Гомін» імені Л. Яценка підтримав українською пісню славного довгожителю.

Українська екологічна асоціація «Зелений світ» вітає свого ветерана зі славними уродинами!

Многії літа та козацького здоров'я!

УНІКАЛЬНІ ПРАЛІСИ КАРПАТ МОЖУТЬ ОТРИМАТИ СТАТУС ПАМ'ЯТОК ПРИРОДИ

Понад 20 тис. гектарів найстаріших лісів Карпат планується надати статусу пралісових пам'яток природи. У разі позитивного ухвалення рішення їхня площа може збільшитися у 200 разів. Про це повідомляє ТСН з посиланням на Всесвітній фонд природи WWF України.

За словами координатора проекту Михайла Богомаза, пакети документів щодо зазначених територій карпатських пралісів передадуть до Закарпатської та Івано-Франківської обласних адміністрацій. Вони мають ухвалити відповідні рішення щодо надання ділянкам статусу пам'яток природи.

Він уточнив, що наразі в Україні визнано близько 100 гектарів пралісових пам'яток. Тобто, це лише незначна частина тих територій, які має взяти під охорону держава. У фонді зазначають, що чимало унікальних пралісів Європи збереглися саме в Україні, у Карпатах. А через мінімальний вплив людини екосистема пралісів надзвичайно добре збалансована. Такі ліси майже не хворіють, адже є абсолютно самодостатніми. Саме тому вони є предметом для дослідження, яке дозволить зрозуміти, як функціонує лісова екосистема. Крім того, вони є цінними зразками у лісовому господарстві.

«Якщо у лісі, де дозволено ведення господарства, будуть дерева різні за віком, тоді ті, які вже досягли стиглості, будуть заготовлятися для потреб народного господарства. Але не суцільним способом, а як окремі дерева. Тоді існування лісу на цій ділянці буде безперервним, не буде суцільних рубок, які шокують громадськість зараз і впливають на поведінку», — пояснює начальник відділу лісовідновлення та лісорозведення Державного агентства лісових ресурсів Володимир Ревуцький.

Загалом експерти фонду визначили майже 100 тис. гектарів карпатських пралісів, квазіпралісів та природних лісів, які можуть отримати охоронний статус. Робота над їх визначенням почалась близько 10 років тому.

СУД ВІДМОВИВ У ПОГОДЖЕННІ ШКІДЛИВОГО ПРОЕКТУ

Шостий апеляційний адміністративний суд задовольнив скаргу Міністерства енергетики та захисту навколишнього середовища України та відмовив у погодженні проекту, яким зменшується протяжність морського узбережжя Одеси, повідомили в міністерстві.

Зазначається, що міністерство відхилило узгодження «Проекту землеустрою щодо організації і встановлення

меж територій земель водного фонду і водоохоронної зони вздовж Чорного моря і території міста Одеси», яким передбачалося скорочення протяжності морського узбережжя Одеси з 210 га до 70 га. Надалі, у вересні «Інагро Груп» звернулося до суду з вимогою відновити дію цього проекту.

Окружний адмінсуд Києва задовольнив позов «Інагро Груп» частково, визнавши протиправними дії Мінекоенерго. Потім міністерство звернулося до Шостого апеляційного суду і оскаржило винесене рішення.

ВІТАЄМО ОЛЕСЯ ШЕВЧЕНКА З 80-ЛІТНІМ ЮВІЛЕЄМ!

29 лютого в приміщенні Музею шістдесятництва друзі, близькі, колеги, артисти та відомі громадські діячі вітали пана Олеса з уродинами.

Керівник апарату УЕА «Зелений світ» та Голова Секретаріату ВОВ Віктор Ткаченко подарував Олеся Шевченку від УЕА «Зелений світ» і ВОВ великий фото-колаж. За світлинами Олеса Шевченка можна вивчати історію здобуття та становлення Державної незалежності України.

У 1980-му його було засуджено та ув'язнено у московському концтаборі за дисидентську діяльність, як антирадянського злочинця. Далі — створення осередків опору московському окупаційному режиму в кінці 1980-х: Українського гелісінської спілки. Нарешті, 1990-го пана Олеса обирають народним депутатом України. І 24 серпня 1991-го — проголошення Державної незалежності України. Олесь Шевченко був одним зі співавторів Декларації про Державну незалежність України.

Практично усі присутні урочистого вечору це — ветерани боротьби за незалежність України.

Многії літа та козацького здоров'я, дорогий пане Олесю!

У КИЄВІ ОГОЛОШЕНО ЛАНДШАФТНИЙ ЗАКАЗНИК

У Києві територію навколо озера Тягле, що в Дарницькому районі, оголошено ландшафтним заказником місцевого значення «Озеро Тягле», відповідне рішення підтримали депутати Київради.

Згідно з рішенням, до території заказника включено озеро Тягле та прибережні захисні смуги навколо нього загальною площею 137 га. Охорону та збереження заказника доручено забезпечити КП «Плесо». Передбачено, що реалізація рішення забезпечить належні умови для збереження цінних природних комплексів рослинного та тваринного світу заплави Дніпра на лівобережжі столиці.

СКІЛЬКИ УКРАЇНА ВИТРАЧАЄ НА ПОКРАЩАННЯ ЕКОЛОГІЧНОЇ СИТУАЦІЇ? ЗНАДТО МАЛО

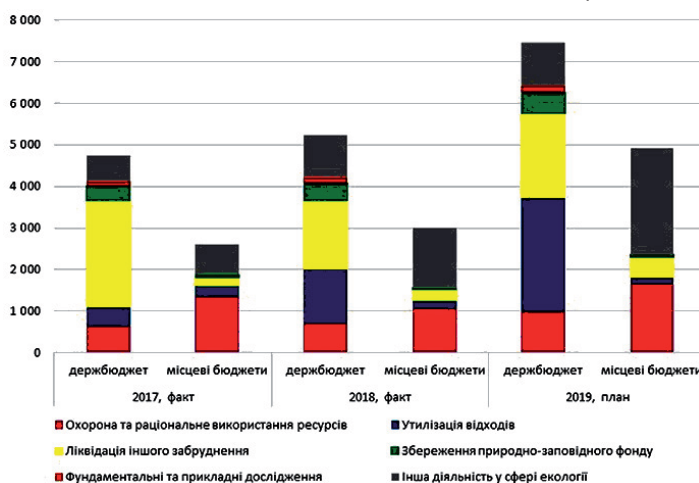
Країни ЄС витрачають на захист довкілля 2% ВВП. У бюджеті України на відповідні цілі передбачається вдасятеро менше, але і ці кошти витрачаються неефективно.

За законом про державний бюджет на 2020 рік, усього на охорону природи планують витратити близько 8 млрд грн. Це 0,2% ВВП України. Для порівняння: держави-члени ЄС у 2018 році на захист довкілля витратили майже 2% ВВП.

З року в рік структура та склад видатків майже не змінюються. Основні видатки — це охорона та використання природних ресурсів, ліквідація забруднень, збереження заповідного фонду, утилізація відходів, наукові дослідження.

Фокусом цієї статті є питання навколишнього середовища у державному бюджеті. Хоча в абсолютних величинах видатки зростають, ці кошти «з'їдає» інфляція. У середньому зведений бюджет на охорону природи становить близько 0,3% ВВП.

Видатки бюджету на охорону навколишнього середовища, млн грн

Видатками на екологію з державного бюджету у 2020 році опікуватиметься Міністерство енергетики та захисту довкілля. Його річний бюджет — 16,1 млрд грн, що становить 1,4% від загальної суми видатків бюджету та 0,4% ВВП. Однак ці кошти не лише на захист навколишнього середовища.

До бюджету нового міністерства «перекочували» витрати колишнього Міністерства енергетики та вугільної промисловості. Серед найбільших витрат об'єднаного міністерства — управління водними ресурсами, реструктуризація вугільної галузі та подо-

лання наслідків Чорнобильської катастрофи.

Сумарно ці статті охоплюють 71% бюджету міністерства. На програми з охорони природи, збереження заповідного фонду, охорону та захист лісів, зменшення викидів парникових газів піде близько 1,3 млрд грн або 8% видатків відомства.

Оскільки не всі бюджетні програми на 2020 рік є у вільному доступі, більшість аналізу зроблено на основі бюджетних програм 2019 року.

Структура бюджетної програми така: ціль, мета, заходи, показники виконання. Є чотири типи показників: затрати, продукт, ефективність, якість. У цьому дописі автор концентрується на показниках якості виконання бюджетних програм, оскільки саме вони відображають прогрес у досягненні цілей програми.

Вода

Державне агентство водних ресурсів отримало 4,9 млрд грн або 30% від загальної суми видатків Мінекоенерго. Найбільша програма — «Експлуатація державних водогосподарських систем». Основними цілями у паспорті цієї програми на 2019 рік є зниження рівня забруднення вод, поліпшення їх екологічного стану та забезпечення потреб економіки водними ресурсами.

Проте показники якості цієї програми більше стосуються задоволення економічних потреб, а не зниження рівня забруднення води та покращення її екологічного стану. Лише два з дев'яти критеріїв оцінки успішності програми — частка вимірювань показників якості води, що відповідає нормативам похибок, та рівень оновлення основних фондів — можна пов'язати з «екологічними цілями» програми.

Проте, навіть з цими показниками важко зрозуміти прогрес досягнення таких цілей, оскільки дані про наявний та цільовий рівні забруднення відсутні. Через те, що показники якості програми не прив'язані до цілей, інколи важко зрозуміти, яка ціль досягається і чи можна це відстежити за допомогою наявних показників узагалі.

Крім того, розробники програми не уточнюють, які науково-дослідні роботи проводяться в межах програми та на досягнення якої цілі ці роботи спрямовані.

Збереження заповідного фонду, охорона навколишнього середовища

Апарат Мінекоенерго відповідає за виконання трьох програм, їх загальний бюджет — 931 953 млн грн або 5,7% від загального бюджету міністерства у 2020 році.

Успішність програми «Збереження природно-заповідного фонду» вимірюва-

тимуть за рівнем збереження видів рослин і тварин, занесених до Червоної книги. Це основна ціль програми. Завдяки цій програмі у 2020 році буде створено два заповідники загальною площею понад 40 тис га.

Важливою програмою є те, що показником якості у ній визначене збереження кількості видів рослин і тварин, занесених до Червоної книги, на тому ж рівні, а не «вихід» окремих видів з Червоної книги через збільшення їхньої популяції.

Мета програми «Здійснення заходів щодо реалізації пріоритетів розвитку сфери охорони навколишнього природного середовища» дуже абстрактна: покращання стану навколишнього середовища.

У 2019 році кошти за цією програмою були використані на охорону і раціональне використання водних, природно-рослинних та ресурсів тваринного світу в областях, зокрема, на реконструкцію парку «Софіївка», будівництво притулку для утримання безпритульних тварин в Умані, реконструкцію теплиць у Дрогобичі.

Показники якості — ступінь реалізації цих проєктів. Основним недоліком програми є наявність 25 показників якості. Це дуже багато. Водночас лише кілька з них безпосередньо пов'язані з покращанням стану навколишнього середовища.

Так, встановлення ліцензійного програмного забезпечення у Держекоінспекції є важливою річчю, проте, це навряд чи впливає на стан навколишнього середовища.

Загалом, перша програма переважно містить видатки на оплату праці людей, залучених до збереження природно-заповідного фонду, друга — капітальні видатки на заходи, що допоможуть зберегти червонокнижні види.

Ці дві програми більше націлені на обслуговування господарських потреб природоохоронних установ, а не на охорону навколишнього середовища.

На відміну від 2019 року, у цього річного бюджеті закладена програма «Здійснення природоохоронних заходів, зокрема, з покращання стану довкілля». Це нова програма. Знайти її текст та оцінити її цілі й показники авторці не вдалося. Однак, принаймні за назвою вона видається схожою на наведені вище програми.

Охорона та захист лісів

Повна назва програми — «Ведення лісового і мисливського господарства, охорона і захист лісів у лісовому фонді». На неї виділено 445 097 млн грн або 2,7% від загального бюджету Мінекоенерго. Раніше цю програму виконувало Міністерство аграрної політики та продовольства. Її основні цілі — розвиток лісового господарства, збереження біологічного та ландшафтного різноманіття територій.

Основні показники якості — збереження видів рослин і тварин, занесених до Червоної книги, приживлюваність лісових культур, збільшення захисних лісових насаджень та пожезахисних лісових смуг порівняно з 2018 роком. Проте, ні площа таких насаджень у 2018 році, ні площа їх збільшення не вказані.

У цій програмі, як і в програмі, що стосується природно-заповідного фонду, показники сфокусовані на збереженні видів рослин і тварин, а не на їх відновленні.

Початок на ст. 4

СКІЛЬКИ УКРАЇНА ВИТРАЧАЄ НА ПОКРАЩАННЯ ЕКОЛОГІЧНОЇ СИТУАЦІЇ? ЗНАДТО МАЛО

Зменшення викидів парникових газів

Це також завдання апарату Мінекоенерго, на яке виділено 3 808 тис грн або близько 0,1% від загального бюджету відомства.

Перша програма спрямована на заходи зі зменшення обсягів викидів парникових газів. Серед них — утеплення приміщень закладів соціального забезпечення і розвиток міжнародного співробітництва з питань зміни клімату.

Серед показників якості — об'єм щорічних скорочень викидів парникових газів та рівень виконання проєктів капітального ремонту (утеплення).

Інша бюджетна програма виділяє кошти на діяльність Національного центру обліку викидів парникових газів. Показники якості цієї програми стосуються моніторингу та звітування щодо антропогенних викидів та абсорбції парникових газів.

Можливо, варто було поєднати обидві програми. Відповідно до них, було б видно, який обсяг викидів зареєстровано у попередньому році, до якого рівня прагне

міністерство у наступному році та яким чином цей рівень буде досягнутий.

Субвенція з центрального бюджету місцевим бюджетам на здійснення природоохоронних заходів на об'єктах комунальної власності — 580 млн грн у 2019 році — зникла. З точки зору децентралізації це може сприйматися негативно.

Утім, незалежні оцінки розподілу субвенції свідчать, що це рішення обгрунтоване. У 2019 році значна частина коштів субвенції була виділена на області, які й так мають великі обсяги екологічних фондів, а окремі заходи не пройшли процедуру отримання оцінки впливу на довкілля або навіть були шкідливими.

У решті програм (загальне керівництво, рибне господарство, енергоефективність, екологічна інспекція, наукові дослідження) закладені видатки до 1 млрд грн, що загалом становить менше чверті бюджету міністерства.

Висновки

Зрозуміло, що в уряді є більш нагальні цілі, ніж екологія, тому важливо правильно

розпорядитися тими 0,2% ВВП, які закладені в бюджеті на відповідні програми.

Програми Мінекоенерго слід переглянути — визначити досяжні та вимірювані цілі для них, а також переглянути показники якості програм. Зараз показники якості зосереджені переважно на рівні реалізації заходів, проте, зв'язок між ціллю та заходами неочевидний та не впливає з описів програм.

В ідеалі показники якості повинні показувати прогрес у досягненні цілей. Наразі лише у бюджетному запиті щодо збереження природно-заповідного фонду на 2020-2022 роки є динаміка змін за показниками від 2018 року до 2022 року.

Крім того, деякі показники зосереджені на збереженні статусу-кво, а не на покращанні ситуації. Важливою темою для подальшого розгляду є також використання екологічного податку на місцях та визначення інструментів для стимулювання покращання екологічної ситуації в Україні.

Мирослава Савісько, студентка Геттінгенського університету

ЕКСПЕРТ ПОПЕРЕДИЛА ПРО ЗАГРОЗУ ЗАТОПЛЕННЯ СОТЕНЬ МІСТ В УКРАЇНІ ЧЕРЕЗ ЗМІНИ КЛІМАТУ

Підняття рівня моря через глобальне потепління може призвести до повного або часткового затоплення 590 населених пунктів в Україні. Такі дані озвучила координаторка з питань кліматичної політики Центру екологічних ініціатив «Екодія» Євгенія Засядько, передає «Обозреватель».

Так, усього за 80 років може піти під воду знамените Вилкове в Одеській області та Херсонес Таврійський в Криму.

Як розповіла Засядько, відповідне дослідження «Вода близько» провела «Екодія» спільно з науковцями. Вони виходили зі сценарію кліматологів, що до кінця XXI століття температура на Землі може підвищитися на 3 градуси. «Виходячи із цього сценарію, ми встановили, що рівень моря може піднятися до 1 метра. Здається, що

це небагато. Але Україна може втратити понад мільйон гектарів земель, з них понад 200 тисяч гектарів сільськогосподарських земель», — попередила вона.

За прогнозом екологів, близько 75 тисяч українців можуть стати кліматичними біженцями. Підвищення рівня моря торкнеться 590 населених пунктів — як великих міст, так і селищ. «Деякі з них повністю підуть під воду, деякі — частково. Вилкове, наприклад, затопить на 99%», — наголосила Засядько. Також, уточнила вона, лихо зачепить і територію Криму.

«Частина Криму просто йде під воду. Туди входить Херсонес Таврійський, який є в списку об'єктів Всесвітньої спадщини ЮНЕСКО. І це може бути навіть раніше, ніж до кінця століття», — застерегла фа-

хивчиня.

Нинішня аномально тепла зима, за словами Засядько, також пов'язана із глобальним потеплінням — зміна клімату «розмиває» кордони між сезонами. «Минулого літа ми теж спостерігали різкі перепади температур. Кілька тижнів були хвилі тепла, коли трималася температура до +40, а потім вона падала до +15... Те ж саме ми можемо побачити протягом усього року.

Зміна клімату демонструє, що ми не можемо підготуватися до чогось конкретного», — зазначила вона. Експертка додала, що Україні не вистачає наукової бази та досліджень на цю тему. Однак підготовку до наслідків зміни клімату необхідно розпочинати вже зараз.

СЕРЕДНЬОРІЧНА ТЕМПЕРАТУРА В УКРАЇНІ ЗРОСТАЄ ВТРИЧІ ШВИДШЕ, НІЖ У СВІТІ

В Україні середньорічна температура зростає втричі швидше, ніж в усьому світі. Наша країна вже перетнула встановлену Паризькою кліматичною угодою критичну позначку в два градуси. Це означає, що ми пройшли так звану «точку неповернення» і вже стаємо свідками змін клімату, які нерідко є небезпечними, йдеться в сюжеті ТСН.

Зокрема, у 2020 році метеорологічна зима в Україні так і не настала, а січень виявився найтеплішим та найсухішим за всю історію спостережень. Різкі зміни клімату відбуваються через підвищення температури на планеті. Найбільше вона зростає в полярних широтах, що зрештою призвело до порушення атмосферної циркуляції та переносу повітряних мас.

Тому останнім часом ми дедалі частіше спостерігаємо аномально теплу зиму в Європі, і, навіпаки, сніг у Саудівській Аравії, Ізраїлі або в Іраку.

«Все частіше повітряні маси з південних, вже не тільки з субтропіків, а навіть із тропічних широт сягають полярних областей. І натомість ми бачимо, як арктичне повітря починає заходити далеко на південь», — каже завідувач прикладної метеорології та кліматології Українського гідрометінституту

ту Віра Балабух.

Раніше погоду в Україні формували два так звані «Центри дії атмосфери», які розташовані в Атлантиці, завдяки яким українці відчували холодну повітряну масу взимку і теплу — влітку. Але наразі ситуація змінилась. «Ми все частіше потрапляємо під вплив Азорського антициклону, в якому до нас починають надходити повітряні маси або з Атлантики або з Африки чи Азії», — пояснює Віра Балабух.

Цієї зими на погоду в Україні вплинув Азорський антициклон, який зараз найактивніший та найпотужніший за останні 40 років. Він навіть дістався стратосфери, де вчені зафіксували рекордні майже 100°C і швидкість вітру до 600 км/год.

«І лютий, і весна, за першими прогнозами, який зараз зробили фахівці світових центрів кліматичних і метеорологічних, говорять про те, що вона місцями може бути теплою, а подекуди навіть аномально теплою», — зазначає метеоролог. Кількість опадів поки залишається такою ж, але випадають вони не рівномірно. До прикладу, улітку минулого року одесити потерпали від потужних злив, на відміну від Черкаської області, де впродовж трьох місяців не впало ні

краплини. За прогнозами вчених, кількість опадів в Україні зменшуватиметься, а тривалість періодів посухи — зростатиме.

Цей січень уже став найтеплішим та найпосушливішим за всю історію метеоспостережень. Такі тенденції негативно впливатимуть на сільське господарство. «Можливо, найближчі десять років це буде не на стільки відчутно й катастрофічно, а надалі, якщо збережеться ті ж темпи підвищення температури, то ми будемо мати дуже сумну картину», — каже начальниця відділу агрометеорології Укргідрометцентру ДСНС України Тетяна Адаменко.

Через брак снігу взимку, відповідно й повноцінної повені, навесні почали пересихати річки та озера. Пересихають джерела питної води в лісах. Від цього потерпає флора та фауна. Щоб урятувати тварин від спраги, особливо влітку, в лісах Хмельниччини почали робити штучні водойми. Крім того, вода зникає й по всій Україні. У криниці подекуди її просто немає і люди змушені користуватися тими, які копали ще у минулому столітті. Утім, якщо температура зростатиме й надалі, а опадів буде достатньо, ми зможемо збирати кілька врожаїв на рік і почати вирощувати нові культури.

У ДЕРЖСТАТІ ОЗВУЧИЛИ ЧИСЕЛЬНІСТЬ НАСЕЛЕННЯ УКРАЇНИ

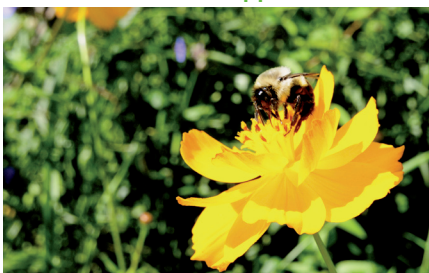
Кількість населення України за січень-серпень 2019 року зменшилась на 177 тис. осіб порівняно з груднем 2018 року й на 1 вересня становила 41 млн 976 тис. осіб, повідомила Державна служба статистики України. За даними Держстату, в січні-серпні 2019 року народилось 207,5 тис. дітей, в той час як у січні-серпні 2018 року цей показник становив 226,5 тис.

За перші вісім місяців поточного року було зафіксовано природне зменшення населення — 394,6 тис. осіб, тоді як за аналогічний період минулого року природне зменшення становило 389,6 тис. осіб. При цьому кількість тих, хто приїхав до країни, перевищила кількість тих, хто виїхав із країни на 10 тис. 34 осіб, за січень-серпень 2018 року цей показник становив 10 тис. 678 осіб.

Крім того, зазначається істотне перевищення кількості померлих над кількістю новонароджених: на 100 померлих — 53 новонароджених.

Дані щодо розрахунку кількості населення охоплюють усі регіони України, окрім тимчасово окупованої території Автономної Республіки Крим та м. Севастополя. Дані щодо природного та міграційного руху населення сформовано без урахування тимчасово окупованої території Автономної Республіки Крим, Севастополя та частини тимчасово окупованих територій у Донецькій та Луганській областях.

ЧИСТОТІЛ – СПРАВЖНІЙ СКАРБ ПРИРОДИ

Вам, напевно, доводилося припікати соком чистотілу мозолі або бородавки на тілі. Чистотіл широко відомий своїми цілющими властивостями. Використовувати в лікувальних цілях можна і коріння, і траву, і квіти, і сік рослини.

Чистотіл має досить складний хімічний склад. У ньому можна виявити: вітамін А, С, ефірні олії і спирти, органічні кислоти,

сапоніни, флавоноїди і алкалоїди.

Тому рослина має цілу низку корисних властивостей: протизапальну, ранозагоювальну, спазмолітичну, заспокійливу, сечогінну, протипухлинну.

Ось які цілющі засоби з чистотілу ви можете приготувати в домашніх умовах:

Відвар чистотілу

Спосіб застосування: зовнішній.

Застосовувати: при екземі, псоріазі, дерматиті і т.д.

Приготування: 1 ст. ложку подрібненої свіжої або сухої трави залити склянкою холодної води, довести до кипіння і прокип'ятити одну хвилину, або тримати 15 хвилин на водяній бані.

Використання: протирайте відваром уражені місця, робіть з нього ванночки, використовуйте для полоскання порожнини рота при стоматиті і кандидозі.

Настій чистотілу

Спосіб застосування: внутрішній.

Застосовувати при таких захворюваннях: гепатит, запалення жовчного міхура, холецистит, захворювання підшлункової залози, поліпи внутрішніх органів, туберкульоз, гастрит, коліт, гінекологічні захворювання, онкологічні захворювання, грибові ураження внутрішніх органів, епілепсія, параліч, неврози.

Приготування: склянкою окропу залийте чайну ложку подрібненої трави, настоюйте 20 хвилин і приймайте за 20 хвилин до їжі 3 рази на день. Лікування починайте з 1 ч. л. Дозу поступово збільшуйте до 1 ст. л., при цьому уважно прислухайтесь до свого організму.

Сік чистотілу

Спосіб застосування: зовнішній.

Застосовувати: для лікування папілом, бородавок, сухих мозолів, герпетичних висипань, грибкових уражень шкіри, псоріазу.

Використання: сік чистотілу наносите точково і акуратно — тільки на бородавку, папілому, бляшку псоріазу або герпес. Уникайте потрапляння на чисту шкіру.

Уражене місце змащуйте 2 — 3 рази на день. Уже через кілька днів шкіра очиститься. Перед лікуванням проведіть пробу: змастіть невеликою кількістю соку шкіру на внутрішній стороні зап'ястя.

Настоянка чистотілу на горілку

Спосіб застосування: внутрішній

Приготування: траву промийте, просушіть, наріжте на невеликі частини, потім наповніть нею скляну банку, але не утрамбовуйте. Банку доверху залийте горілкою, настоюйте чистотіл два тижні в темному місці, після цього процідіть.

Отриману настоянку розбавте горілкою. Для цього на одну частину отриманої настоянки візьміть дві частини горілки і збовтайте.

Важливо: всі роботи проводити в гумових рукавичках.

Використання: почніть приймати настоянку всередину з 2 — 3 крапель, поступово збільште дозу до 15 крапель. Більше 15 крапель приймати за один прийом не рекомендовано.

Олія з чистотілу

Спосіб застосування: зовнішній.

Застосовувати: при екземі, діатезі, вурагах, набряках, псоріазі, фурункульозах, себорей, туберкульозі шкіри, бородавках.

Приготування: траву чистотілу поміс-

тити в скляну банку і залийте будь-якою рослинною олією (краще мигдальною або персиковою). Вона повинна повністю покрити траву.

Настойте олію не менше тижня в темному прохолодному місці, потім процідіть, сировину віджміть.

Незважаючи на всю користь чистотілу, він все одно є отруйною рослиною, тому має чимало протипоказань, наприклад: епілепсія, гіпотонія, бронхіальна астма, стенокардія, гіпотонія, психічні розлади, період лактації.

Трава не використовується для лікування маленьких дітей і вагітних. При прийомі чистотілу дотримуйтеся точних дозувань. Це дозволить вам уникнути отруєння шкідливими речовинами.

Ось які симптоми підкажуть вам, що ви отруїлися: постійна спрага, тяжкість в голові і шлунку, блювота, діарея, запаморочення, непритомність і іноді навіть галюцинації.

Якщо ви виявили у себе ці симптоми, одразу ж припиніть прийом лікарського засобу, промийте шлунок і викличте лікаря.

Для лікування чистотілом застосовують надземну його частину, яку заготовляють під час цвітіння. Чистотіл застосовують у вигляді відварів, настоїв, олій, спиртових або горілчанних настоянок.

Перед застосуванням будь-яких засобів народної медицини проконсультуйтеся з лікарем!

11 МІЛЬЯРДІВ МІКРОПЛАСТИКУ В ОДНОМУ ПАКЕТИКУ ЧАЮ

Дослідники з канадського університету Макгілла виявили, що один чайний пакетик виділяє близько 11,6 мільярда мікропластику, коли його заливають гарячою водою (близько 95°C). Як зазначає Громадське з посиланням на The Guardian, до води також потрапляє 3,1 мільярда наночастинок пластику.

Згідно з попередніми дослідженнями, опублікованими раніше цього року, людина в середньому за добу з'їдає та вдихає щонайменше 100 тисяч частинок мікропластику. За одне заварювання чайні пакетики виділяють річну дозу мікропластику.

Наразі більшість чайних пакетиків виготовляють з натуральних волокон. Втім пластик досі використовують для герметизації пакетика. А деякі компанії, навпаки, повернулися до пластикового упакування, яке досліджували науковці.

Пакетики розрізали та занурювали в окріп. Протягом 5 хвилин за допомогою спеціального електронного мікроскопа вчені стежили за виділенням частинок мікропластику. Дослідники припустили, що причиною виділення великої кількості частинок із пакетика, може бути те, що пластикова упаковка контактувала з окропом. «Харчова» пластмаса може виділяти токсичні речовини, коли її нагрівають вище за 40 °C.

Мікропластик — це крихітні частинки пластику (точніше полімеру, основи пластикової маси), які є найбільшим забруднювачем довкілля. Ці частинки мають розмір від 5 мм до 100 нм. Мікропластик вчені вже виявляли в арктичних льодах, водопровідній воді, пилу, кухонній солі, меді та пиві, фекаліях людей і тюленів.

ЕКОАКТИВИСТИ НА КІЛЬКА ГОДИН ЗАХОПИЛИ ТЕПЛОЕЛЕКТРОСТАНЦІЮ

На знак протесту проти проєкту закону німецького уряду про відмову від вугільної енергетики вони на кілька годин захопили теплоелектростанцію у місті Даттельн неподалік від Дортмунда (Німеччина) на заході країни та заблокували її інфраструктуру. Про це повідомляє «Європейська правда» з посиланням на Deutsche Welle.

У схваленому німецьким урядом законопроекті йдеться, що ФРН має припинити виробництво електроенергії з вугілля до 2038 року. Природоохоронні організації та екоактивісти виступають за більш ранню відмову від вугільної енергетики та вважають заходи уряду недостатніми.

За даними поліції, активісти проникли на територію електростанції, виламавши ворота. Вони називають електростанцію Datteln IV, яку поки не ввели в експлуатацію і яка має працювати на кам'яному вугіллі, «останнім цвяхом у труну кліматичної справедливості».

Акцію організували два екологічних рухи. За даними поліції, у ній взяли участь до 120 протестувальників. Утім, самі учасники акції кажуть про близько 150 людей.

Коли поліція розпочала операцію з витіснення протестувальників з території ТЕС, організатори заявили про завершення акції, яка тривала близько дев'яти годин.

ЯК ЗАХИСТИТИ ПЕРВОЦВІТИ ВІД БРАКОНЬЄРІВ

Кожної весни сотні тисяч «червоно-книжних первоцвітів» стають жертвами браконьєрів. Унаслідок цього можуть зникати цілі популяції цих ніжних квітів. Тому вони дуже потребують захисту.

Щоб допомогти їм не знадобиться надзусиль — лише слідувати простим порадам, які зібralи експерти фонду WWF у своїй інфографіці. Велика популяція підсніжника складчастого, занесеного до Червоної книги України, розцвіла на площі близько 60 гектарів у лісовому урочищі Холодний Яр на Черкащині. Про це пише Zruchno.Travel.

Світлин лісових галявин, рясно вкритих білосніжними квітами, почали викладати у соцмережах туристи, а також волонтери, які здійснюють охорону популяції. Аби не допустити знищення рослини, місцеві екологи та студенти вже традиційно проводять в урочищі акцію «Первоцвіт», повідомив на своїй сторінці у Facebook директор Навчально-наукового інституту природничих та аграрних наук Максим Гаврилюк.

«Вже 19-й рік поспіль студенти, викладачі та волонтери здійснюють охорону унікальної популяції підсніжника складчастого в лісовому урочищі Холодний Яр. Акція з охорони первоцвітів цього року вже стартувала силами Богдана Легоня-

ка (Національний історико-культурний заповідник «Чигирин»), випускників Черкаського національного університету та волонтерів.

На охорону виїжджають студенти та викладачі Навчально-наукового інституту природничих та аграрних наук», — написав Гаврилюк. Галявини з підсніжниками волонтери обгородили стрічками та встановили попереджувальні таблички.

ЗАБРУДНЕННЯ КАХОВСЬКОГО ВОДОСХОВИЩА

Поліція відкрила провадження через повідомлення про забруднення Каховського водосховища. Про це повідомляє прес-служба Нікопольського відділу поліції. Провадження відкрито за ч. 1 ст. 242 Кримінального кодексу України — порушення правил охорони вод.

За інформацією Апостолівської ОТГ, під час відбирання зразків води в Каховському водосховищі на території Апостолівського району виявлено перевищення вмісту пестицидів.

Нині правоохоронці встановлюють обставини правопорушення та коло винних осіб. Санкція статті передбачає штраф від ста до двохсот неоподатковуваних мінімумів доходів громадян або позбавленням права обіймати певні посади чи займатися певною діяльністю на строк до п'яти років, або обмеженням волі на той самий строк.

\$10 МІЛЬЯРДІВ НА БОРІТЬБУ ЗІ ЗМІНАМИ КЛІМАТУ

Засновник Amazon Джефф Безос виділить \$10 мільярдів на фінансування науковців, активістів, громадських організацій, які займаються захистом навколишнього середовища та протидією наслідкам зміни клімату, пише Reuters.

Деталі: Найбагатша людина світу оголосив про створення «Фонду Землі». Уже влітку новостворена організація почне видавати гранти у рамках цієї ініціативи.

У своєму Instagram власник Amazon написав, що хоче працювати разом з іншими, щоб посилити наявні та вивчити нові засоби боротьби із руйнівним впливом зміни клімату на планету.

Українська правда

ЛІДЕРИ ЄС УХВАЛИЛИ «ЗЕЛЕНУ КНИГУ»

Лідери країн ЄС під час Європейського саміту ухвалили план перетворення Європи на перший кліматично-нейтральний континент до 2050 року, розповів президент Європейської Ради Шарль Мішель.

Очільники держав врахували позицію Польщі, якій потрібно більше часу на адаптацію відповідно до цього плану. Оскільки країна значно енергетично залежить від вугілля.

За словами Мішеля, ще рік тому лише 8 держав-членів ЄС готові були підтримати мету досягнення кліматичної нейтральності. Натомість у червні 2019-го вже 24 країни висловили свою підтримку цьому рішення.

За словами президентки Єврокомісії Урсули фон дер Ляен, представники країн обговорили всі можливості, які пов'язані із «Зеленою книгою». Вона заявила про рішучість ЄС подолати кліматичні зміни та перетворити цю роботу у нові можливості для Союзу.

ВІДКРИТЕ КРИМІНАЛЬНЕ ПРОВАДЖЕННЯ ЧЕРЕЗ ОБМІЛІННЯ ШАЦЬКИХ ОЗЕР

Правоохоронці розслідують факти зловживання службовим становищем посадовими особами органів державної влади Волині в інтересах третіх осіб, які могли призвести до різкого падіння рівня води в Шацьких озерах, в тому числі одному з найбільших озер України — Свіязі.

Як повідомляє прес-служба Прокуратури Волинської області, посадовці Держекоінспекції, всупереч вимогам Закону України «Про оцінку впливу на довкілля», не здійснили оцінки впливу, який вчиняє на стан озер незаконна діяльність суб'єктів господарювання.

Одне з таких підприємств побудувало неподалік штучні водні об'єкти на орендованій території площею 230 га без відповідних на це документів та здійснює з них водозабір для поливу саджанців лосини на площі понад 150 га. При цьому Державна екологічна інспекція у Волинській області також не подала позову до суду задля припинення протиправної діяльності підприємства.

Відтак, до Єдиного реєстру досудових розслідувань внесено відомості про факт зловживання посадовцями Держекоінспекції службовим становищем, що спричинило тяжкі наслідки (кримінальне правопорушення, передбачене ч.2 ст. 364 КК України). У кримінальному провадженні триває досудове розслідування, у ході якого буде надано правову оцінку також діям інших органів влади та суб'єктів господарювання.

Хід розслідування перебуває на особливому контролі керівництва прокуратури Волині.

ТИГРАМ ЗНАЙШЛИ НОВІ ДОМІВКИ

Шість тигрів, яких залишили в жакливному стані в покинутому клубі під Києвом, отримали нові домівки, повідомила у Facebook зоозахисниця Євгенія Прокопенко.

За її інформацією, тигри вирушили в зоопарк «12 місяців», «Фельдман-Екопарк» та в притулок для диких тварин. «Ця історія зі щасливим фіналом!... Спасибі всім, хто переживав за тигрів, хто допомагав, привозив сіно, підтримував і співчував», — написала Євгенія.

НА БАЛКОНІ ОСЕЛИЛИСЯ МАЙЖЕ ДВІ ТИСЯЧІ КАЖАНІВ

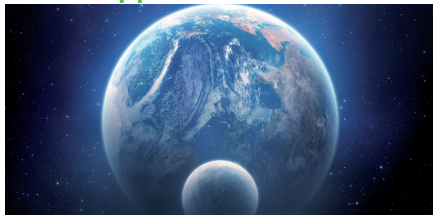
У Львові на балконі багатоповерхівки оселилося 1700 кажанів, занесених в Червону книгу України. Про це на своїй сторінці у Facebook повідомив співробітник Інституту екології Карпат НАН України Андрій-Тарас Башта, якому довелося вилувати всіх тварин.

За його словами, власники балкона зателефонували на гарячу лінію Львова і попросили допомоги. Щоб вилувати всіх тварин чоловікові знадобилося чотири години.

Оскільки зараз у Львові плюсова температура, кажанів просто відпустили на волю. Ці тварини на зиму впадають у сплячку і для зимівлі шукають занедбані теплі приміщення.

ТОЧКА НЕПОВЕРНЕННЯ БУДЕ ЗА 10 РОКІВ

Питання збереження навколишнього середовища в світі стоїть гостро. При цьому, в Україні питання екології використовується політиками для досягнення своїх цілей. Про це повідомила президент професійної асоціації екологів Людмила Циганок, повідомляє 24tv.ua.

За словами Циганок, американська академія наук оприлюднила нові дані, згідно з якими точка неповернення людством в питанні збереження навколишнього середовища може бути досягнута вже до 2030 року. При цьому, за словами Людмили Циганок, не дивлячись на логічне рішення — об'єднатися навколо реальних екологічних проблем — у світі і в Україні екологію використовують в маніпулятивних цілях. «Зараз, як на рівні світу, так і в нашій державі ми спостерігаємо, що до екології ставляться з одного боку з надзвичайною увагою, а з іншого боку екологія стає інструментом якийсь маніпуляцій... Традиційно є речі, які чіпляють всіх: це тарифи, це здоров'я. А здоров'я має безпосереднє відношення до екології. І тому, на жаль, у дуже багатьох засобів масової інформації і в соцмережах провокуються якісь маніпулятивні, спекулятивні речі та на цьому заробляються різноманітного роду бали», — заявила Циганок.

Крім того, за словами Циганок, важливо не допустити, щоб питання екології вносило деструктивну роль — наприклад, коли екологія використовується як інструмент боротьби проти підприємств, це загрожує інвестиціям і не має нічого спільного з вирішенням реальних екологічних проблем, є перенесенням уваги з них на вигадані. «Якщо ми всі хочемо чистого навколишнього середовища і майбутнього для нас і наших дітей, якщо ми хочемо, щоб в Україні приходили інвестиції, то ми всі разом повинні подбати про те, щоб Україна виконала свої зобов'язання, і екологія не стала інструментом боротьби проти підприємств», — заявила Циганок.

ВЧЕНІ ПРОПОНУЮТЬ РОБИТИ ПАЛЬНЕ З CO₂ В АТМОСФЕРІ

Мільйони плавучих островів, які будуть перетворювати вуглекислий газ в

пальне, допоможуть захистити Землю від наслідків кліматичних змін, спричинених спалюванням вичерпного палива. Ці острови будуть об'єднані для створення настільки масштабного комплексу, щоб можна було звести до нуля подальше забруднення атмосфери. Як пише Newsweek, вчені з Норвегії й Швейцарії описали і назвали свою концепцію боротьби з кліматичними змінами «сонячними метаноловими островами».

Вони стверджують, що всі необхідні технології вже існують. І якщо такі штучні острови збудувати на великих ділянках, де їм не будуть загрозовувати великі хвилі й погана погода, можна серйозно скоротити потребу в вичерпних джерелах енергії, а разом і обмежити масштаби наслідків глобального потепління у найближчі десятиліття.

«Людству потрібно припинити викидати вуглекислий газ в атмосферу, який утворюється від спалення вичерпного палива, щоб уникнути небезпечних кліматичних змін. Однак, рідкі вуглецеві енергоносії часто не мають практичної альтернативи для мобільного застосування. Перетворення вуглекислого газу з атмосфери у синтетичне пальне за допомогою альтернативних джерел енергії пропонує концепцію, яка дозволить не збільшувати загальну кількість викидів CO₂», — пропонують вчені.

Фотоелектричні елементи таких островів будуть використовуватися для генерування електроструму з сонячної енергії. Цей струм буде живити систему, яка поглинати CO₂ з атмосфери, а потім з'єднає його з добутих з морської води воднем. В результаті, продуктом цього процесу буде метанол, який можна використовувати як паливо. За підрахунками вчених, потрібно буде збудувати 3,2 мільйона таких островів, щоб зупинити глобальне потепління. Кожні 70 з них будуть утворювати єдину систему.

ОКЕАНИ ВТРАЧАЮТЬ КИСЕНЬ З НЕБЕЗПЕЧНОЮ ШВИДКІСТЮ

Міжнародний союз охорони природи та природних ресурсів опублікував доповідь, згідно з якою рівень кисню у світових океанах знижується з безпрецедентною швидкістю, повідомляє CBS news.

Дослідники підкреслюють, що зміни клімату небезпечно погіршують ситуацію. У новому дослідженні взяло участь 67 вчених з 17 країн світу. Виявилось, що з 1950 року рівень кисню в океанах знизився на 2%, а обсяг води, повністю позбавленої кисню, — збільшився в чотири рази з 1960-х років. 60 років тому тільки 45 регіонів океану страждали від низької концентрації кисню,

у 2011 році їхня кількість досягла 700. За даними досліджень, близько 50% втрат кисню верхніми шарами океану викликане глобальним потеплінням.

За прогнозами вчених, при збереженні нинішнього стану речей, зростання глобальної температури та збільшення витрати поживних речовин призведе до того, що до 2100 року рівень кисню в океані знизиться на 3-4%. В результаті виростуть гігантські мертві зони, де в умовах сильної гіпоксії не здатні виживати морські організми. Дослідники зазначають, що дезоксигенація загрожує великим видам, включаючи тунця, марліна, рибу-меч і акул. Зниження їх чисельності може відбитися на житті сотень мільйонів людей, залежних від рибного промислу.

ЯПОНІЯ ПЕРЕХОДИТЬ НА ВОДЕНЬ

Уряд Японії заявив, що до 2050 року на 80 відсотків скоротить викиди парникового газу. Прем'єр-міністр Японії Сіндзо Абе сказав: «Японія буде приймати на себе управління епохальними інноваціями, такими, як створення водневого суспільства, що допомагає захистити навколишнє середовище і сприяє зростанню економіки». Країна прагне створити глобальний ланцюг з постачання водню, а також створити великий ринок для його збуту до 2030 року.

Прокотувальники прогнозують випуск 800 000 автомобілів, що працюють на водні, і п'яти мільйонів термоелектричних генераторів для приватних будинків. Для реалізації національної стратегії великі корпорації вже почали впроваджувати в життя свої інновації. Так, компанія Panasonic нещодавно представила перший у світі термоелектричний генератор для приватних будинків, який не відокремлює водень з газу, а саме з чистого водню виробляє електроенергію і гарячу воду. Новий термоелектричний генератор надійде на ринок в рамках масштабного проекту під час реконструкції спортивного селища для Літніх Олімпійських ігор 2020 в Токіо частина з 4 000 квартир отримає свої власні термоелектричні генератори, а весь житловий квартал додатково буде оснащений парком термоелектричних генераторів потужністю 30 кіловат.

Крім цього, Panasonic вже побудувала водневу заправну станцію «H2 Kusatsu Farm», розташовану в місті Кусацу. Вона виробляє чистий водень. Його можна стабільно постачати, а також легко транспортувати і зберігати протягом тривалого часу. Завдяки цим характеристикам водень викликає глобальний інтерес як потенційне джерело енергії нового покоління для декарбонізованого суспільства.

Смажте оладки з двох сторін на слабкому вогні під кришкою до готовності 4-5 хвилин.

Зняті зі сковороди оладки помістіть на паперовий рушник, щоб прибрати зайвий жир. Подавати гарячими зі сметаною і варенням.

СМАКОТИНКА

Оладки з гарбуза і яблука

Склад: 400 г гарбуза, 1 яблуко, 2 яйця, 1 склянка борошна, 0,5 склянки кефіру, 2 ст. ложки цукру, 3-4 ст. ложки олії, кориця на кінчик ножа, сіль за смаком.

Приготування: Яблуко і гарбуз помийте, очистіть від шкірки і насіння. Яблуко і гарбуз натріть на крупній тертці.

Змішайте яйця, цукор, сіль, корицю, кефір, додайте борошно і перемішайте.

Додайте в тісто гарбуз, яблуко і ще раз перемішайте.

Ложкою акуратно викладайте оладки з гарбуза і яблука на трохи розігріту сковороду з олією.